ชื่อเรื่อง: ปัจจัยภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย : ศักดิ์เดช สังคพัฒน์ **ปริญญา :** รป.ด. (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ.ดร.วิทยา เจริญศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ดร.ทรงศักดิ์ จีระสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พัฒนา
และตรวจสอบรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นของปัจจัยภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
การปฏิบัติงานของคณบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และศึกษาความสัมพันธ์
ปัจจัยภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามสภาพการปฏิบัติจริง (ยืนยันรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามที่ใช้ในการดำเนินการเก็บข้อมูล จากอาจารย์ประจำในคณะวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 473 คน สำหรับการยืนยัน (ประเมิน) รูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ คือ การจัดสนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 24 คน การดำเนินงานวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่าง สถิติพื้นฐานของ ตัวแปรแฝง และวิเคราะห์ปัจจัยภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดี โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Casual Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อปัจจัยภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ของคณบดีอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าปัจจัยภาวะผู้นำที่อยู่ในระดับ มาก ได้แก่ ด้านพฤติกรรมผู้นำของคณบดี ($\overline{X}=4.32$, S.D. = 0.547) ด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ($\overline{X}=4.32$, S.D. = 0.597) และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดี ($\overline{X}=4.33$, S.D. = 0.556) ขณะที่ปัจจัยภาวะผู้นำที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะของคณบดี ($\overline{X}=4.57$, S.D. = 0.462) และภูมิหลังคณบดี ($\overline{X}=4.51$, S.D. = 0.615) ส่วนผลการวิเคราะห์ความ สอดคล้องปัจจัยภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดี ในการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่าตัวแปรด้านภูมิหลังคณบดี สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง คุณลักษณะ

ของคณบดี พฤติกรรมผู้นำของคณบดี และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดีมีน้ำหนัก องค์ประกอบอยู่ในระดับยอมรับได้ตามเกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้อง ผลการวิเคราะห์ ้ ปัจจัยภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดี โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพียร์สัน พบว่าภูมิหลังคณบดี (r = 0.20) สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (r = 0.41) คุณลักษณะของ คณบดี (r = 0.40) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดีในระดับปานกลาง และพฤติกรรมผู้นำของคณบดี (r = 0.62) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของ คณบดีในระดับสูง สำหรับผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของปัจจัยภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดี พบว่าพฤติกรรมผู้นำของคณบดีที่ส่งผลทางตรงต่อ ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดีด้วยค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.81 ภูมิหลังคณบดีส่งผลทางอ้อม ต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดี โดยส่งผ่านคุณลักษณะของคณบดีและพฤติกรรมผู้นำ ของคณบดีด้วยค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.26 สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการ ปฏิบัติงานของคณบดีโดยส่งผ่านพฤติกรรมผู้นำของคณบดีด้วยค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.32 และ คุณลักษณะของคณบดีส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดีโดยส่งผ่าน พฤติกรรมผู้นำของคณบดีด้วยค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.41 นำตัวแปรที่ส่งผลทางตรง คือ พฤติกรรม ผู้นำของคณบดีต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณบดีและตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อมต่อการ ปฏิบัติงานของคณบดี คือ ภูมิหลังคณบดี สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องและคุณลักษณะของคณบดี เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันรูปแบบความเหมาะสม ปรากฏว่าผู้เชี่ยวชาญได้ยืนยันรูปแบบที่ได้รับ การวิเคราะห์โดยรูปแบบสมการโครงสร้าง (SEM) โดยการใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์ วิธีประสบการณ์ และตามสภาพการปฏิบัติจริง การยืนยันของผู้เชี่ยวชาญได้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบนี้เหมาะสม เป็นไปตามมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ การใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง

TITLE: Leadership Factors Affecting the Effectiveness of Dean's Work in

North-Eastern Rajabhat Universities

AUTHOR: Sakdet Sangkapat **DEGREE**: Ph.D (Public Administration)

ADVISORS: Asst. Prof. Dr. Wittaya Charoensiri Major Advisor

Dr. Songsak Jeerasombat Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the relationship of the leadership factors affecting the effectiveness of Dean's work in the North-Eastern Rajabhat Universities, develop and test the structural relationship model of leadership factors affecting the effectiveness of Dean's work and examine the relationship of leadership factors affecting the Dean's work effectiveness by authentic approach method (model confirmation by experts).

The instruments used in this research were questionnaires.

Questionnaires were collected from 473 lecturers from various faculties in the North-Eastern Rajabhat Universities. For the model confirmation (evaluation), the instrument used was the focus groups of 24 experts. The work processes were the analysis of general data, samples, basic statistics of latent variables and the leadership factors affecting Dean's work effectiveness by analyzing the causal correlation.

The statistical results indicated that the opinions for overall leadership factors was in the high to highest level. In consideration of each item, Dean's leadership factors could be arranged that Dean's leader behavior ($\overline{X}=4.32$, S.D. = 0.547), Dean's related situations ($\overline{X}=4.32$, S.D. = 0.597), and Dean's work effectiveness ($\overline{X}=4.33$, S.D. = 0.556). were in the high level while Dean's characteristics ($\overline{X}=4.57$, S.D. = 0.462) and Dean's personal background ($\overline{X}=4.51$, S.D. = 0.615) were in the highest level. The acceptable analysis of the

leadership factors affecting the work effectiveness of Deans, the factor analysis confirmation indicated that Dean's personal background, Dean's related situations, Dean's characteristics, Dean's leader behavior and Dean's work effectiveness were loaded in the acceptable levels according to the criteria of the model fit consideration.

The analysis results of the leadership factors affecting Dean's work effectiveness by using the Pearson's correlation method indicated that Dean's personal background (r = 0.20), Dean's related situations (r = 0.41), Dean's characteristics (r = 0.40) were correlated to Dean's work effectiveness at the moderate level while Dean's leader behavior (r = 0.62) were correlated to Dean's work effectiveness at the high level. The causal correlation analysis results indicated that Dean's leader behavior directly affected Dean's work effectiveness at the strength of 0.81. Dean's personal background indirectly affected Dean's work effectiveness in the path of Dean's characteristics and Dean's leader behavior at the strength of 0.26. The related situations indirectly affected the Dean's work effectiveness in the path of Dean's leader behavior at the strength of 0.32 and Dean's characteristics indirectly affected the Dean's work effectiveness in the path of Dean's leader behavior at the strength of 0.41.

The research results were proposed in the focus groups of 24 experts. Details were discussed in the focus groups. The experts had confirmed the model analized by structural equation modeling (SEM) by using the scientific, empirical, practical and authentic methods. The expert confirmation indicated that this model is appropriate according to the evaluation standards in 4 aspects of utility, feasibility, propriety and accuracy.